

NU i flygvapnet

December 2005

Fokus på leverans

NU i flygvapnet är tillbaka efter flera månaders uppehåll i utgivningen. Anledningen till att vi gjort ett uppehåll är främst omorganiseringen av Högkvarteret och att jag tillsammans med respektive förbands informatörer diskuterat den framtida utformningen av **NU i flygvapnet**. I februari 2006 gör vi en nystart med ny layout och en utgivningstakt på sex nummer per år, allt i syfte att göra **NU i flygvapnet**, som jag anser vara en mycket viktig kanal för informations-spridning inom flygstridskrafterna, till en fortsatt bra produkt.

Flygvapeninspektören	1-2
Air Show 2006...	2
Ungeska piloter färdiga på Sätenäs	2
Helikopterflottiljen 2005	3-4
NOTISER	5
ÖB visar vägen framåt	5
Hercules lufttankar Gripen	6
2005 på F7 Sätenäs	7-8
IAFA Cadet Meeting	9
Sant eller skröna	10
Stendium på 28 000	10

NU i flygvapnet

2005 går mot sitt slut. Det har på många sätt varit ett händelserikt år. Inledningsvis präglades året av den omstrukturering som blev följden av FB 04. Nedläggningen av F 4 och den omfattande omflyttningen av personal och verksamhet inom Helikopterflottiljens verksamhetsområde har, även om den genomförts på ett bra sätt, tagit mycket kraft och medfört ett på vissa områden besvärande vakansläge.

Samtidigt med detta har vi genomfört en omfattande verksamhet på ett mycket bra sätt. Det gäller både den skarpa verksamheten och den normala utbildningsverksamheten. Det finns också goda erfarenheter från den övningsverksamhet, både nationellt och internationellt, som vi deltagit i.

Förbandet FU02 är hemma efter att under tre månader varit baserat i Uzbekistan inom ramen för Isaf. Uppdraget har inneburit att en styrka på 32 personer varit stationerad i Termez i södra Uzbekistan och därifrån genomfört transportflygningar i Afghanistan med C-130 Hercules. Detta var den andra skarpa insatsen som genomfördes med C-130 i detta område. Förbandet har gjort en mycket god insats och erfarenheterna från uppdraget är goda.

FU 02 är också ett bra exempel på leverans av "nytta och effekt" i en föränderlig omvärld. Utvecklingen inom flygstridskrafterna är just nu inne i ett intensivt skede. Att leverera förmågor måste vara i fokus i all vår verksamhet. Flygstridskrafternas förmågor är mer

tydligt än tidigare efterfrågade i internationella sammanhang, naturligtvis inom ramen för NBG men även på andra områden.

ÖB genomför just nu sin rundresa till alla förband, skolor och staber inom ramen för budskapet: – Vägen framåt. Genom att ÖB personligen möter all personal med sitt budskap har kommunikationen startat från toppnivån. Budskapet utgår från Försvarsmaktens värdegrund, verksamhetsidé, vision och prioriterade strategiska mål.

fortsättning sidan 2 >>>

>>> fortsättning från sidan 1

Ett av Försvarsmaktens prioriterade strategiska mål och en grundbult i transformeringen är att ha omedelbart användbara insatsförband som löser nationella och internationella uppgifter. Förbanden skall vara behovs-sammansatta, modulära och skalbara och kunna lösa uppgifter i hela konflikt-skalan.

För att producera och leverera våra förmågor krävs att vi anlägger ett helhetsperspektiv i flygvapnet. Samtliga flottiljer inklusive Luftstridsskolan har ett ansvar för att leverera sin del av helheten. Min uppfattning är att alla medarbetare, såväl anställda som värn-pliktiga, måste vara delaktiga och i samband med detta kunna uppleva att det löper en röd tråd igenom de olika delarna som leder till helheten.

Detta kommer naturligtvis att framgå när vi nu lägger ut produktions-uppdragen för 2006 – 2008. Detta måste dock kommuniceras så att det blir tydligt för envar vilket är en utmaning som jag uppmanar alla medarbetare oavsett nivå och befattning att delta i.

I och med årets utgång är det också dags att ta farväl av en gammal trotjänare som tas ur operativ tjänst. Efter 32 år i flygvapnets tjänst tas nu flygplan Viggen ur bruk. Det är en viktig epok i vårt svenska flygvapen som går i graven. Viggen var i sina jakt-, attack- och spaningsvarianter under lång tid ryggraden i våra flygstridskrafter. Otaliga är de incidentuppdrag som lösts med Viggen-flygplan, inte minst under perioden för kalla kriget och under tiden då ubåt-skränkningarna pågick. Det är också en viktig flygindustriell epok som är till ända och som än en gång visar på ett framgångsrikt svenskt koncept. Det bör framhållas att JA 37 Viggen ända intill sista flygningen var ett av de mest kapabla systemflygplanen i operativ tjänst.

Avslutningsvis vill jag tillönska Er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År. Njut av ledigheten och ladda batterierna inför 2006. Det kommer att behövas.

Jan Andersson
flygvapeninspektör

Förberedelserna för flygvapnets huvudflygdag 2006 på F 7 Sätenäs pågår för fullt. Ett flertal nationer och uppvisningsgrupper är redan klara för deltagande. Projektgruppen på F 7 utlovar ett spännande program. Den 18 juni hålls flygdagen för allmänheten.

red

Ungerska piloter färdiga på Sätenäs

Fem piloter, fem flygstridsledare och 16 tekniker från Ungern har under året utbildats på F 7 Sätenäs. Piloterna har varit på flottiljen under hela året och erhållit flyginstruktörsstatus på Gripen. Flygstridsledarna och flygteknikerna har gjort sin praktik på F 7 Sätenäs. Tidigare under året har även tjeckiska piloter och tekniker utbildats på Gripen.

Under 2006 kommer ytterligare personal från Tjeckiens och Ungerns flygvapen till Sverige för utbildning.

Foto: Håkan Brandt

Militär-VM i Triathlon på F 7

Foto: Åsa Schön

Den 5-10 juli 2006 genomförs det trettionde militära världsmästerskapet i triathlon på F 7. Just nu pågår förberedelserna. Man räknar med att ett 30-tal nationer kommer att vara representerade i tävlingen som avgörs på s.k. olympisk distans, d.v.s. 1 500 m simning, 40 km cykling och 10 km löpning. Tävlingsdag är den 8 juli.

red

"Helikopterflottiljen 2005"

Det har varit ett händelserikt år för Helikopterflottiljen. Det började med att Helikopterflottiljen blev engagerad i tsunamikatastrofen. Personal från organisationen flögs ner till Thailand för att där hjälpa till med olika uppgifter. Vi transporterade skadade människor från Kastrup i Danmark till sjukhus i Sverige för vidare vård och behandling. Verksamheten fortsatte därefter lördagen den 8 januari när stormen "Gudrun" drabbade södra

Sverige med en sällan skådad kraft, och som bokstavligen tog svenska folket på sängen. Egendom och skogar för stora belopp förstördes under några dygn. Helikopterflottiljen hjälpte här till med resurser för transport och rekognoseringsuppdrag, där uppdragens karaktär kom att variera i stor omfattning. Helikoptern var dock överlägsen många andra fordon för denna typ av uppdrag.

fortsättning sidan 4 >>>

Foto: Olof Abrahamson / Expressen

>>> fortsättning från sidan 3

Foto: Jöran Forsman

Året fortsatte med deltagande i såväl nationella som internationella övningar bl.a.

ASÖ 05, TSÖ05, Demo05, Sammarin, Battle Griffin, Bright eye och Barents rescue för att nämna några.

Foto: Lena Holmgren / Fotomalmen

Som en konsekvens av FB 04 har Helikopterflottiljens verksamhetsplatser förändrats. Med anledning av detta genomfördes avslutningsceremonier på de platser som Helikopterflottiljen håller på att lämna. Först i ordningen var Berga och 2.hkpskv den 9 juni. Den 17 juni var det Bodens tur, därefter följde Frösön den 21 juni och slutligen Säve den 25 augusti. Flygverksamheten kommer dock att bedrivas på Säve fram till och med 2006-03-31.

Efter semestern och den åttonde omorganisationen sedan 1998, fick Helikopterflottiljen en ny flottiljledning. Överste Johan Svensson tillträdde som flottiljchef och övlt Michael Bydén som ställföreträdande flottiljchef. Som stabschef utnämndes övlt Claes Johansson. Tillsammans skall de med övriga underställda chefer ta flottiljen mot nya utmaningar. Försvarmakten tar ytterligare ett steg ut på den internationella arenan genom NBG. Här skall Helikopterflottiljen ställa upp med ett R10-förband, vilket innebär att med ett antal Helikopter 10 Superpuma och ca 40 personer ingå i denna snabbinsatsstyrka som står till EU:s förfogande.

Tisdagen den 1 november havererade en HKP10, H91, i samband med en vinschövning i Hanöbukten utanför Ronneby. Haveriet fick dock en lycklig utgång där samtlig personal ombord överlevde.

I skrivande stund arbetar flottiljen i övrigt för fullt med mottagandet av HKP 15. Mottagandet har dock blivit försenat och en överlämning från Försvarmakten till Helikopterflottiljen kommer troligtvis inte att ske förrän under 2006. Som övriga flottiljer planerar vi också för åren 2006-2007, där ett av årets kommande evenemang är deltagandet i århundradets största Försvarmaktsgemensamma utställning. Evenemanget benämns Försvarmaktsdagar och kommer att äga rum i Stockholm, Göteborg och Malmö, där cirka 100 000 besökare väntas besöka oss.

Johan Backarp
informationschef Helikopterflottiljen

ÖB pekar ut vägen framåt

ÖB Häkan Syrén, flygvapeninspektören Jan Andersson och ÖB adjutant Conny Hansen. Foto: Kent Löving

Under tre månader åker ÖB Häkan Syrén runt på alla sina förband och staber och delger personalen sin syn av Sveriges framtida försvarsmakt. ÖB's budskap behandlar implementeringen av reformeringen, Försvarsmaktens vision, verksamhet, värdegrund och strategiska mål.

I fredags förmedlade Överbefälhavaren sitt budskapet till personalen vid Ronneby garnison. Det var på ett informativt och välpaketerat sätt Syrén delgav sina mannan vad och hur han vill att Försvarsmakten ska stå för i framtiden. Han blandade fakta med storbildsfilm och scenunderhållning från Sveriges improvisationsteater vilket blev en enastående show som berörde alla.

Viggensystemet tas ur operativ drift

Flygplan 48, AJSF 37 Viggen har taxat in för sista gången.. Foto Louise Levin, F 21

Fredagen den 25 november hölls en avslutningsceremoni för Viggensystemet på F 21, en epok är nu till enda och Flygvapnet sätter punkt för Viggens i operativ drift.

Efter 34 år i aktivtjänst i Flygvapnet tas nu Viggensystemet ur operativtjänst. Viggensystemet var under sin aktiva tid ryggraden i svensk neutralitetspolitik. I fortsättningen kommer Försvarsmaktens stridsflygplan bestå av JAS 39 Gripen.

Resa till solen - tre gånger

Sedan Viggensystemet togs i bruk i Flygvapnet 1971, har man i Flygvapnet flugit 570 916 timmar med Viggensflygplan. Vilket om man omsätter det till en sträcka motsvarar en resa till solen tre gånger, eller knappt 4,8 miljoner resor tur och retur Luleå-Piteå.

Inställd flyguppvisning

Den planerade uppvisningen blev inställd då vädret var alltför grått och mullet, till och med himlen gråt, dock genomfördes en överflygning som fick markera avslutet av viggenepoken vid F 21 och i Flygvapnet.

Foto Louise Levin, F 21

-Den sista flygningen kändes bra om än något vemodigt, säger Andreas Johansson.

För Andreas och hans kollegor på

första division väntar nu omskolning till JAS 39 Gripen.

-Det känns bra och stimulerande att få börja flyga ett så kvalificerat och modernt flygsystem som JAS 39 Gripen är, ett av världens modernaste om inte det modernaste, avslutar Andreas.

Läs mer på www.f21.mil.se

Foto Louise Levin, F 21

På förmiddagen hölls föreläsningar om Viggensystemet och en av de inbjudna föreläsarna var generalmajor Bert Stenfeldt, tidigare flottiljchef vid F 21.

Historiska årtal om Viggen

1961 Viggen på ritbordet
1967 Första flygningen
1971 Leverans till Flygvapnet
1979 Till F 21
Totalt har 339 st Viggen flygplan levererats till Flygvapnet.

Hercules lufttankar Gripen

Lufttankning med C-130 Hercules

För första gången har ett av F 7:s C-130 Hercules lufttankat JAS 39 Gripen

Detta var de första provflygningarna i en serie tester som Saab genomför tillsammans med Försvarets materielverk (FMV) för att verifiera systemens förmåga att stödja JAS 39 Gripen med lufttankning. Det var F 7:s nyligen modifierade C-130 Hercules som opererade tillsammans med JAS 39 Gripen från Saab i Linköping. Totalt omfattade verifieringsprovet 6 flygningar med provflygplan (senaste versionen av JAS 39 Gripen C och D). Flygningarna genomfördes över Östersjön.

- Provflygningarna har genomförts enligt plan och alla mål har uppnåtts. Under programmets gång har vi undersökt förmågan att utföra lufttankning mellan Gripen och Hercules, inklusive tankning vid olika hastigheter, höjder och med skiftande yttre laster. FMV fortsätter nu med ytterligare provflygningar som syftar till att integrera Gripens lufttankningsförmåga i det svenska flygvapnet, säger Mats Thorbiörnson, chefsprovflygare på Saab Aerosystems.

2005 på F 7 Såtenäs

Foto: Henrik Grehnardt

Året inleddes dramatiskt för oss på Såtenäs. Tsunamin i Asien krävde att en del verksamhet drogs igång redan under juledigheten. Vi hade personal igång för att kunna stötta i omhändertagandet av skadade och avlidna svenskar. Strax därefter drog orkanen Gudrun över landet och ännu ett behov av Transportflyghetenens Tp 84:or dök upp, bland annat transporterades skogsavverkningspersonal till Småland. Vi stöttade också med personal för exempelvis bemanning av 7 stycken sambandsstationer i området kring Ljungby, så att hushåll utan telefon fick en möjlighet att larma vid en eventuell olycka. En grupp genomförde drivmedelstransporter och en grupp bistod Räddningstjänsten med att hjälpa en lantbrukare som förlorat taket på ladugården. Dessutom stöttade vi med krisstöd (personalkonsulenter och sjuksköterskor).

Som ett resultat av FB 04 ryckte vår sista värnpliktskull in i januari. I maj muckade större delen av våra sista värnpliktiga efter en pampig medaljceremoni. Vi hade 17 värnpliktiga kvar till den 25 november då de muckade. Med anledning av att värnpliktsutbildningen avslutades på F 7 så flyttade Flygbasjägarskolan från Såtenäs till F 17 Kallinge den 12 september, efter 22 års verksamhet på F 7.

FotoSWE ATU

Så lite internationellt:

Under året har vi utbildat tjeckiska och ungerska piloter, förutom svenska alltså.

Tjeckiska och ungerska tekniker har gjort praktik på våra kompanier efter utbildning i Halmstad. Ett detachment sattes under våren upp i Cáslav, Tjeckien, för att stötta 39-verksamheten där. Och förbandet FU02 med personal och en Tp 84 tjänstgjorde i Uzbekistan/Afghanistan under hösten. Transportflygheten medverkade också på våren i övningen Maple Flag i Cold Lake, Kanada.

Ett jubileum har vi också haft i år. Vår första Tp 84, 841, fyllde under våren 40 år, vilket gör oss till det land i Europa som opererat längst med C-130 Hercules. Detta firades med kaffe och tårta. Givetvis var den första besättningen som flög hem 841 inbjuden.

Under året förärades vi dessutom med ett verksamhetstillstånd som FlygI (Flygsäkerhetsinspektionen) överlämnade till en stolt C F 7 öv Fredrik Hedén.

Flygsäkerhetsinspektören, överste Tommy Pålsson, inledde slutgenomgången med följande ord:

– Den 22 juni 2005 är en viktig milstolpe i det militära luftfartssystemet. Det är datumet då det första militära förbandet, F 7, får sitt verksamhetstillstånd enligt RML (Regler för Militär Luftfart). Det är en viktig dag för F 7 och det är en viktig dag för FlygI.

Med ett omväxlande år i ryggen tar vi nu sats mot 2006.

Åsa Schön
F 7 Infosektion

Lastmästare Johan Sundgren följer den droppade lasten för att se om den hamnar på målet.
foto: Cpl JF Lauzé, 4 Wing Imaging, 4 Wing Cold Lake

Den här våren är det 40 år sedan flygvapnets första C-130 Hercules taxade in till Transportflygheten på F7.
Foto: F 7 Gård- och flottilmuseums arkiv.

Flottiljchefen, överste Fredrik Hedén, emottar som första militära förband verksamhetstillståndet från flygsäkerhetsinspektören, överste Tommy Pålsson. Foto: Håkan Brandt

IAFA Cadet Meeting

Den 15-19/9 åkte jag till Grekland på ett kadettmöte. Egentligen skulle en kadett ur kull 041 (yngre kullen) åka, men då de har problem med anställningar fick jag rycka in i stället. Transporten ned till Grekland gick med Saab 340. Jag "samåkte" med tekniker och övrig personal från F 7 Sätenäs, som skulle dit och ordna inför flyguppvisningen med Gripen. Mötet, eller snarare "träffen", ägde rum strax utanför Aten i samband med de flygdagar som Grekland höll i.

Jag kom till hotellet ganska sent på torsdag kväll, lite försenad efter ett kraftigt oväder, och hade då missat första dagen med de andra kadetterna. De övriga deltagarna var Lucy och Chris från England, Nico och Diego från Italien, Niko och Evangelis från Grekland samt de två "ledarna" Bob och Argyris. De hade under dagen besökt den grekiska flygskolan Hellenic Air Force Academy. Det var synd att jag missade besöket, det hade varit intressant att se hur det såg ut på en annan flygskola. Av det jag fick höra av de andra kadetterna, var det en väldigt stor skola med plats för många kadetter. Vad jag förstod så var det mer likt vår egen värnplikt, man delade rum med flera andra kadetter och det skulle vara släckt och tyst klockan 22. De äldre kadetterna fungerade som mentorer, lärare och kontrollanter för de yngre och det verkade vara många, enligt min uppfattning, krav och bestämmelser.

På fredagen åkte vi till Tanagra, den flygbas där uppvisningen skulle vara. Den ligger ca en och en halv timmes bilfärd norrut från Aten och vi åkte dit för att titta på träningen inför flygdagen. Tyvärr var ovädret från gårdagen kvar så det var inte många plan i luften. Det var inte heller mycket folk den dagen så vi hade gott om utrymme för att titta på den statiska uppvisningen. Tanagra är en stor flygbas och attraktionerna var utspridda över en stor yta vilket medförde att man fick gå en bit mellan de olika utställarna.

På kvällen fick vi prova på Atens uteliv. Aten är en storstad med ca 5 miljoner invånare och det märktes när vi kom till innerstan. En trevlig kväll med mycket folk och behaglig temperatur. Dagen efter var det sightseeing i Aten med början på Akropolis, en mycket gammal stad belägen högt på ett berg i mitt i Aten. Vi hade en egen guide som berättade det mesta som fanns att veta om ruinstaden med dess mest kända tempel Parthenon. Nu hade det grekiska vädret stabiliserats och det var ca 30 grader varmt utan ett moln på himlen. Därefter lunch på stan och shopping. Den stora flygdagen var på söndagen. Med uppvisning av Eurofighter, Rafale, Gripen, Harrier, Apache och många uppvisningsgrupper, bl. a Frecce Tricolore, var underhållningen ett säkert kort.

Det var väldigt intressant att få höra hur utbildningen går till samt hur de andra kadetterna generellt har det på de andra skolorna i Europa. Intrycket jag har fått är att det skiljer sig ganska mycket från vår svenska modell, både vad gäller militärhögskolan och flygskolan. Till sist vill jag bara säga att jag blev väl omhändertagen av de grekiska representanterna och hoppas att jag får chansen att delta i något liknande i framtiden.

fk Fredrik Juhlin
FlygS Malmen

Foto: Håkan Brandt, F 7

Sant eller skröna? Stipendium på 28 000 kronor

Baksitsåkare i A320 Lansen på väg söderut från krigsflygfältet Gunnarn

På 32-tiden, när vi under under kalla krigets allra kallaste tid tillbringade avsevärd tid på våra krigsbaser runt om i landet, lär en fältflygare från F 15 vid en övning på krigsbasen Gunnarn kommit i kontakt med en lokal näringsidkare som till mycket förmånliga villkor försett honom med en halv nyslaktad gris. Det var sen höst och alla insåg det förnämliga i arrangemanget. Dock återstod ett litet problem. Hur skulle framparten transporteras till Söderhamn? Detta löste sig enkelt när han dagen innan hemresa konstaterade att han skulle flyga hem en 32:a och att han inte skulle ha någon navigatör i sin maskin.

Fredag morgon lastades framparten upp i 32:an och spändes fast med ordinarie remmar. Förmodligen osäkrades inte stolen.

Hemflygningen genomfördes som planerat, men när Söderhamn kontroll kontaktades fick föraren en idé och anmälde på radion: - Jag har VIP ombord!

Detta faktum framfördes till flottiljchefen som avbröt ett möte.

Att det inte bara blev "en kul grej" framstod med all önskvärd tydlighet när flottiljchefen direkt efter kupé klättrade upp för stegen...

Foto: Mats Gyllander

Stipendiaterna samlade på LSS. F7s representant major Anders Johansson, tre från vänster. Längst till höger, Flygvapeninspektören, generalmajor Jan Andersson

Ledningssystemenhetens sambandssektion har tilldelats ett stipendium på 28 000 kronor av Ericsson Microwave och Volvo Aero Corporation gåvobrev.

Syftet är att sambandssektionen ska få möjlighet att genomföra ett studiebesök vid sambands- och ledningssystemövningen Combined Endeavour, Baumholder Tyskland, i maj 2006.

Motivet till stipendiet var:
"Ur ett tekniskt perspektiv inhämta förmågor från Natos sätt att sambandsmässigt leda verksamheten."

På flygvapenmötet den 15 november mottog mj Anders Johansson ett stipendium för sambandssektionens räkning ur flygvapeninspektören gen mj Jan Anderssons hand. Det är med stolthet och tacksamhet som vi har emottagit detta stipendium och det är roligt att vi från F 7 får möjlighet att delta i Combined Endeavour och bli uppdaterade om det senaste som händer inom vår funktion.

Kim Wassén
 F 7 Ledningssystemenhet

Kn Jonas "Nero" Nerell befälhavare på C-130 Hercules under MAPLE FLAG poserar med sin besättning på ett för årstiden lämpligt sätt.

NU i flygvapnet

Ansvarig Utgivare:
 kn Henrik Gebhardt
Redaktör: kn Henrik Gebhardt
Layout: Visuell Produktion Int. AB
Produktion: leif.dahlberg@visuell.se
Redaktionsråd: C Info vid flygflottiljerna och helikoperflottiljen
Adress: Såtenäs garnison
 Info
 530 32 Såtenäs Stockholm
Tel: 0510 - 477143
Fax: 0510 - 477146
Mail: henrik.gebhardt@mil.se

NU i flygvapnet är en försvarsmaktsintern skrift för korta eller snabba nyheter, som innehåller information om verksamhet i och omkring flygvapnet. NU i flygvapnet bör spridas så snabbt och brett som möjligt till personal tjänstgörande vid flygvapnets förband, centra och skolor. Infört bidrag skall vara försett med författarens namn och förbandstillhörighet. Mer omfattande materiel och artikelunderlag insänds till INSATS & FÖRSVAR och Försvarets forum.